

Karolinska
Institutet

Region Stockholm

2026-02-02

Från student till docent

Gemensam text för alla USV-enheter och som kan kompletteras lokalt

Processen kan delas in i tre huvudkomponenter: stimulera rekrytering av doktorander, finansiering av forskarutbildning och postdoktoral forskning samt underlätta akademisk kompetensutveckling.

Rekrytering

Karolinska Institutet erbjuder utbildningsprogram för många olika vårdprofessioner och inom samtliga utbildningsprogram utgör examensarbetet en rekryteringsgrund genom att det skapar kontakt med handledare och forskningsmiljöer. Läkarprogrammet har till exempel en termin avsatt för examensarbete inom medicinsk vetenskap då studenter kommer i kontakt med universitetssjukvårdsenheten (USV-enheten) och kan rekryteras till forskning. Krav för handledarbehörighet för läkarstudenter omfattar doktorsexamen. Ersättning (ALF-medel) utgår terminsvis enligt Utbildningsdirektivet till respektive upplåten vårdenhets för läkarprogrammet och logopedutbildningen.

En annan viktig stimulans är att ledande personer inom USV-enheterna har disputerat och driver egen forskning inom USV-enhetens ämnesområde vilket är en stark signal till yngre som vill arbeta inom universitetssjukvård i regionen. Inom de kliniska verksamheterna finns kompetensstegar som tydligt anger vilka krav på meritering som fordras för en viss befattning. Exempelvis krävs doktorsexamen och handledarutbildning för vissa befattningar som läkare, laborerande personal, inom hälsoprofessioner och för sjuksköterskor, vilket syftar till att tydliggöra den akademiska meriteringens betydelse inom USV-enhetens verksamhet och stimulera till forskning. Forskningsmeritering tillmäts stor vikt vid tjänstetillsättning och doktorsexamen är ett grundkrav till exempel för att erhålla en överläkars tjänst vid Karolinska Universitetssjukhuset.

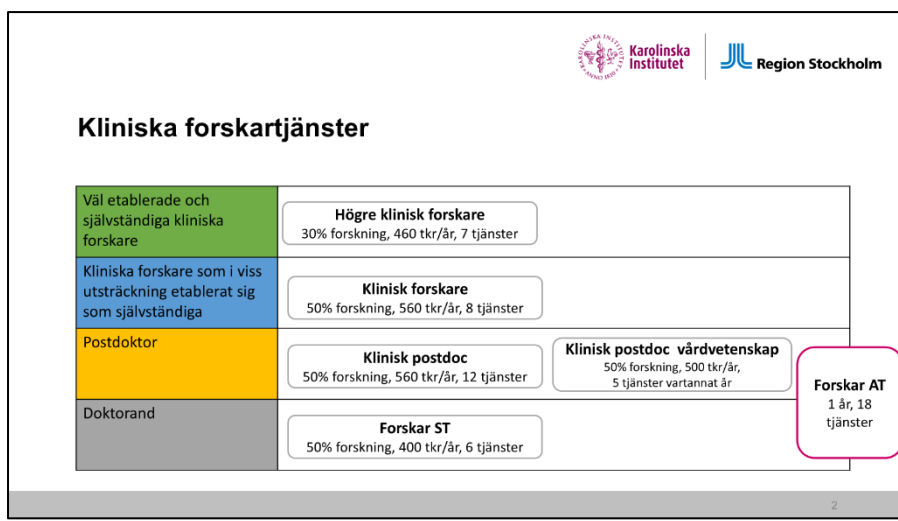
Finansiering av doktorander och postdoktoral forskning

Det finns en rad olika finansieringskällor som riktar sig mot kliniskt verksamma forskare på olika nivåer från doktorander och uppåt. I samverkan mellan KI och Region Stockholm utlyses olika anslag som kan användas för finansiering av forskning för kliniskt aktiva forskare:

- *Forskar-AT* 18 tjänster per år där 18 månader klinisk AT-tjänstgöring varvas med 12 månaders forskningstid.
- *Forskar-ST* 6 tjänster per år där ST-utbildning varvas med forskningstid på 50 % i 4 år. Doktorander som ej ännu genomfört halvtid kan söka.
- *Klinisk postdoc* 12 tjänster per år där klinisk tjänstgöring varvas med 50 % forskningstid i 4 år. Öppen för alla legitimerade vårdyrken. Vartannat år utlyses även 5 tjänster inom vårdvetenskap.
- *Klinisk forskare* 8 tjänster per år för forskare inom alla vårdyrken riktad till forskare som i viss utsträckning är etablerade självständiga forskare¹. Klinisk tjänst varvas med 50 % forskningstid i 4 år.
- *Högre klinisk forskare* 7 tjänster per år till väl etablerade självständiga forskare¹ inom alla vårdyrken. Klinisk tjänstgöring varvas med forskningstid på 30 % i 4 år.

¹ Ej personer med anställning som lektor/adjungerad lektor eller professor/adjungerad professor.

- *ALF Medicin*. Årlig utlysning av projektmedel (drygt 160 mnkr). En viktig finansieringskälla för doktorandstudier och postdoktoral forskning. ALF Medicin är Region Stockholms viktigaste finansiering av lön för klinisk forskning. Sökanden redovisar vilka doktorander som disputerat med stöd av projektet, hur många månader av anslaget som man planerar att använda för doktorandutbildning och i CV har forskarhandledning en framträdande plats. Merparten, minst 51 procent, av anslaget ska användas till löner för kliniskt aktiv personal som därigenom ges forskningstid.
- *Forskning i nätverkssjukvården (NSV)*. Årlig utlysning av projektmedel (10 mnkr) särskilt riktad till forskning i nätverkssjukvården, dvs. i eller i samarbete med primärvården eller den prehospitalla vården. Merparten, minst 51 procent, av anslaget ska användas till löner för anställda inom primärvården eller den prehospitalla vården.
- *Aktivitetsbaserade ALF/FoU-medel* till FoUU-grupper baserat på föregående års aktivitet. Detta är viktig källa för bland annat strategiska satsningar, inkluderande rekrytering och kompetensutveckling av doktorander och forskare.
- *CIMED* (Centrum för innovativ medicin) en satsning från Region Stockholm för klinisk och translationell forskning som bedrivs vid Campus Flemingsberg. Se mer information [CIMED](#)
- *SOF*, Styrgruppen för odontologisk forskning, utlyser medel för odontologisk forskning med mål att utveckla och förbättra tandvården i Stockholm.

Figur 1. Kliniska forskartjänster på olika nivåer.

Facilitera kompetensutveckling

För att stötta medarbetares pedagogiska kompetensutveckling anordnar KI och Region Stockholm kurser för lärare, handledare och medarbetare. Medarbetarna uppmuntras till deltagande i undervisning, inte bara för att stärka medarbetarens pedagogiska kompetens inom regionens utbildningsuppdrag utan också för att möjliggöra uppfyllnad av kriterier för forskarutbildning och docenturkompetens. Det finns en pyramidmodell för handledarkompetens enligt KI:s direktiv ([Pedagogisk kompetens- och lärandemodell för VIL](#)).

För att stärka forskarutbildningen av kliniskt verksamma doktorander arrangerar KI och Region Stockholm flera kliniska forskarskolor. Doktorander som genomgår dessa får både allmänvetenskapliga och specialiserade kurser (16 veckor under 2 år) samt lönebidrag till verksamheten under kurstiden. Upplägget för Forskarskolan i hälsovetenskap skiljer sig något. Kliniska forskarskolor vid KI i samarbete med Region Stockholm (se mer information [Forskarskolor](#)):

- *Allmänmedicin och primärvård*
- *Epidemiologi*
- *Klinisk psykiatri*

- *Molekylärmedicin*
- *Klinisk behandlingsforskning*
- *Hälsovetenskap*

Utöver dessa forskarskolor medverkar medarbetare på KI och inom Region Stockholm som lärare och/eller huvudansvariga för flera nationella och internationella forskarskolor.

Postdoc- och docentprogram är två program riktade till kliniska forskare vid USV-enheter som syftar till att stimulera till fortsatt klinisk forskning efter disputation respektive till docenturansökan.

- *Postdocprogrammet* riktar sig till nydisputerade aktiva kliniska forskare och docentprogrammet riktar sig till seniora kliniska forskare som är nära att söka docentur. Upp till 42 platser per program utlyses en gång årligen. I postdocprogrammet erhåller deltagarna kunskaper om olika infrastrukturer för forskning, hur man söker etiktillstånd och tränas i att söka forskningsanslag mm. Postdocprogrammet syftar även till att bygga interdisciplinära nätverk vilket åstadkoms genom att lärare och deltagare från olika kliniska verksamheter deltar.
- *Docentprogrammet* är inriktat på regelverket för docentur och att komma igång med docenturansökan.

Region Stockholm och KI avsätter betydande basresurser för att möjliggöra forskning genom bland annat

- Laboratoriebyggnader för forskning och undervisning lokaliserade i klinisk miljö vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna och Huddinge
- Kliniska prövningsenheter uppbyggda vid sjukhusen och för prövningar i öppenvård
- Karolinska Trial Alliance (KTA) erbjuder regionens forskare regulatoriskt stöd och rådgivning för kliniska studier
- Resurser för biobankning
- Stöd till olika core faciliteter vilket möjliggör uppbyggnad och drift av viktig forskningsinfrastruktur.
- CLINICUM erbjuder metodstöd/rådgivning inom biostatistik, forskningsmetodik, AI och maskininlärning för klinisk och translationell forskning. Se mer information [Clinicum](#).

Dessa resurser tillsammans utgör, direkt och indirekt, en viktig resurs för doktorandutbildning och postdoktoral forskning inom universitetssjukvården/vid USV-enheter.